

DE ONTMIJNER

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VAN DE

Verbroedering der Belgische Ontmijners

SECRETARIAAT

ST-JANSSTRAAT, 30

TERVUREN

P. C. R. : 7537.94

Telefoon : 57.31.64

Negentiende Jaar N° 1

REDACTIE

EMILE ZOLALAAN, 30

SCHAARBEEK

Tel. : 16.00.73

JANUARI 1965

De wensen

van de Voorzitter

Onze wensen

voor 1965

Weer is een jaar verlopen ! Weer is het de beheerraad gegund aan de oud-ontmijners, de weduwen en de wezen, alsook aan allen, die nog in de bres staan en nog steeds blootgesteld zijn aan de wisselvalligheden van een hard en ondankbaar ontmiijnersbestaan, zijn beste wensen aan te bieden opdat het nieuwe jaar hun voorspoedig moge zijn. Ik voeg hierbij mijn persoonlijke wensen voor een duurzaam geluk en een flinke gezondheid, voor U en al degenen, die U dierbaar zijn.

Het voorbije jaar heeft jammer genoeg weer enkelen onder ons getroffen tijdens de zo gevaarlijke ontmiijningswerken. We wensen aan deze slachtoffers een spoedig en volledig herstel en we zullen niet aarzelen hen financieel en moreel te steunen, opdat ze zo haast mogelijk hun bezigheden zouden hernemen en de hun zo delicate maar tevens zo heerlijke opdracht opnieuw zouden uitoefenen.

Het begin van dit nieuwe jaar geeft me insgelijks de gelegenheid mijn collega's van de beheerraad hartelijk te danken voor de totale medewerking, tot groter welzijn van onze leden.

We hopen allen dat ge ons uw steun zult blijven verlenen door uw trouw aan onze schone Verbroedering en door de twijfelaars weer tot onze vriendengemeenschap te brengen.

De Nationale Voorzitter,
E. GEORGE.

Zoals ieder jaar kent de Redactie van ons blad weer eens het geluk haar innigste wensen van geluk en voorspoed voor 1965 toe te sturen aan onze Weduwen en Wezen en aan U allen, beste Vrienden Ontmijners.

We beschikken over onze gezondheid niet, zoals we het zelf zouden verkiezen. Toch blijft het een feit dat we zelf ons geluk moeten opbouwen en anderen helpen om aldus het geluk rondom ons te verspreiden.

Dat juist is een doelstelling van een Verbroedering als de onze.

Gaan we dus het jaar 1965 met groot optimisme en vol vertrouwen te ontmoet.

Moge het voor ons allen en voor onze Verbroedering gelukkig en voorspoedig zijn.

M. B.

BEDEVAART NAAR ONS NATIONAAL GEDENKTEKEN TE STAVELOT OP 13 SEPTEMBER 1964.

DAG VAN DE HERINNERING.

De trein, die Brussel te 7 u 51 heeft verlaten, rijdt haastig de helling van Ans af, terwijl we de stad Luik ontwaren door een lichte mist, voorbode van een heldere dag.

Wanneer de reizigers het station verlaten, ligt de Guilleminsplaats reeds vol zon.

Onder de reizigers bemerkt men de afgevaardigden van de afdeling Brabant : onze Meter, Mej. SEVRIN, Majoor en Mevrouw BONMARIAGE, beheerder J.J. L'HOOST en onze vaandrig L. HUYBRECHTS, vergezeld van zijn echtgenote.

De afdeling Gent is reeds ter plaatse, aangevoerd door haar voorzitter E. VAN CLEVEN en zijn dame, adjudant en Mevrouw L. DESMET, Mevrouw ALLEMAN en haar zoon Michel, e.a. Ondervoorzitter en Mevrouw O. LINOTTE vergezellen een twintigtal leden van de afdeling Luik.

Het vertreksein wordt onmiddellijk gegeven en langs de vallei van de Vesder en de Amblève bereiken we Stavelot. Te 10 u 45 houdt de autocar stil voor de oude abdij.

De ontmiijners worden opgewacht door de stadsoverheden. Zijn ondertussen insgelijks aangekomen : de heer en Mevrouw R. RAINOTTE, Kommandant en Mevrouw DOHET, de heer de RONNE, de heer BODSON ; de afgevaardigden van de afdeling Antwerpen met hun voorzitter E. DREESEN, die van Henegouwen, vertegenwoordigd door Voorzitter M. HEUCHON en zijn dame, de heer en Mevrouw Ad. VANDERICK.

De overheden en de verschillende plaatselijke groeperingen zijn vertegenwoordigd door senator GODIN, schepen OZER, de heer DAISOMONT, Voorzitter van het Eenheidsfront der Oudstrijders, de heren L. en Th. GALLE, respectievelijk Voorzitter van het C.A.P. en Voorzitter van het S.I., de heer MARQUET, gemeentesecretaris, de heer JEANFILS, politiecommissaris, E.H. DAVID en E.P. GERADON, de heer MILLET, Voorzitter van de « Royale Orphée ».

De stoet wordt gevormd, voorafgegaan van een detachement Ardense Jagers en geflankeerd door de scouts.

GODSDIENSTIGE PLECHTIGHEID.

De mis wordt ter nagedachtenis van onze Doden opgedragen in de hoofdkerk.

In het koor nemen de vlaggen van de Ontmiijners plaats, alsook deze van de plaatselijke verenigingen. Het militair detachement vormt de haag in de middenbeuk.

In zijn gelegenheidssermoen geeft de predikant nogmaals uiting aan de dankbaarheid van de ganse stad tegenover de dapperen Ontmiijners.

BEDEVAART.

Na de mis wordt de stoet opnieuw gevormd. Bloemen worden neergelegd aan het gedenkteken, opgericht ter nagedachtenis van de helden uit Stavelot, die vielen voor het Vaderland.

Het « Te Velde » wordt geblazen, waarop een minuut ingetogenheid volgt.

De bedevaart gaat verder en een gelijkaardige plechtigheid heeft plaats aan ons Nationaal Gedenkteken. Al de aanwezigen blijven lang en ingetogen staan voor dit gedenkteken, waarop de namen van onze dierbare overleden vrienden zijn aangebracht.

ONTVANGST OP HET STADHUIS.

Na deze roerende plechtigheid worden de Ontmiijners ontvangen door de gemeenteoverheid op het Stadhuis.

Bij afwezigheid van de heer Burgemeester, heet Senator GODIN, in naam van de gemeentelijke overheden, de Ontmiijners hartelijk welkom. Hij acht zich gelukkig hen in naam van de bevolking te mogen ontvangen en bedankt hen omdat ze Stavelot uitkozen voor de oprichting van hun gedenkteken. Hij weet, zegt hij, al wat men aan de ontmiijners verschuldigd is. Persoonlijk heeft hij ze aan het werk gezien in hun pijnlijke en gevaarlijke opdrachten. Hij wenst hun geluk omdat ze zo talrijk opgekomen zijn om de nagedachtenis van hun Doden te eren, des te meer

omdat ze komen uit alle hoeken van België : uit de Vlaanderen, uit Antwerpen, uit Brabant, Henegouwen en Luik. Hij heft zijn glas op de glorie en de voorspoed van de Verbroedering en nodigt de aanwezigen uit zulks insgelijks te doen. (Toejuichingen.)

Daarna antwoordt Majoor BONMARIAGE in naam van de Verbroedering.

REDE VAN MAJOOR BONMARIAGE.

Heer Senator,

Daar onze Nationale Voorzitter, Kommandant GEORGE, in het buitenland vertoeft om een gedwongen rust te genieten, heb ik de eer en het genoegen de tolk te zijn van de Verbroedering der Ontmiijners van België om U onze hartelijke dank uit te drukken voor de zo liefvallige woorden, die U te onzen opzichte hebt uitgesproken, alsook voor deze zo gulle ontvangst, die ons eens te meer door de gemeentelijke overheden en door de bevolking van uw prachtige stad werd voorbehouden.

Onnodig U te zeggen dat we steeds met diepe ontroering staan voor dit Gedenkteken, waardoor we worden herinnerd aan hen, die de gevaarlijke eer van ontmiijner met hun leven hebben betaald.

Heer Senator,

Dames, Heren.

Mijn beste Ontmiijners,

Dit jaar krijgt onze bedevaart een speciaal karakter. Zoals onze algemene vergadering, te Schaarbeek gehouden op 7 juni jl., staat ook deze bedevaart in het dubbel teken van de herinnering en van de 20e verjaardag van de stichting der Ontmiijnerseenheden. Volgende maand is het 20 jaar geleden dat deze eenheden werden gesticht.

Vóór en tijdens de eerste jaren van de oorlog 1940-45 bestonden de ontmiijners niet.

De mijnen die op dat ogenblik door het Belgisch Leger werden gebruikt bestonden ongeveer uit houten of metalen dozen, die een zeker aantal T.N.T. patronen bevatten, met de traditionele ontsteker en het Gévelot-slaghoedje. Het plaatsen of het wegnemen ervan leverde geen groot gevaar op.

Maar tijdens de gevechtsoperaties, die zowat overal plaats vonden, zag men meer geperfectioneerde en meer gevaarlijke mijnen opdagen, die het oprichten van gespecialiseerde ploegen vereisten.

Het waren de befaamde « Bomb disposal »-eenheden, die spoedig eenieders bewondering afdwongen.

Een soortgelijke noodzaak drong zich op in België tijdens de bezetting. Op aandringen van de heer LEFEBURE, directeur bij het Commissariaat voor de Wederopbouw van het Land, stemden de Duitsers er in toe een vijftigtal officieren en specialisten van het Geniekorps, tot dan toe krijgsgevangenen, vrij te laten, ten einde hun toe te laten de moordtuigen op burgerlijk vlak weg te nemen, met uitsluiting van iedere activiteit op militair gebied.

Vijf eenheden werden gesticht onder de benaming SEDEE. Majoor SAMIJN, toen kommandant, werd tot hun bevelhebber aangesteld. Het waren de afdelingen Vlaanderen, Antwerpen, Luik, Namen en Brabant.

Deze ploegen kon men aan het werk zien in de agglomeraties, die het mikpunt werden van de geallieerde bombardementen.

Het is overbodig te herinneren aan de onschatbare diensten, die aldus aan onze bevolking werden bewezen. Hoevele mensenlevens werden niet gered door het optreden van deze dapperen !

Maar deze heldenopdracht kostte zeven doden en verscheidene gewonden.

Dan kwam de bevrijding. Men wist dat de Duitsers zowat overal mijnen in grote hoeveelheden hadden geplaatst. Een spoedige verkenning van de toestand deed de uitgebreidheid van een gebeurlijke verwoesting inzien. Bijgevolg zou men spoedig moeten handelen.

Om dit titanenwerk op te knappen werd in de schoot van het Belgisch Leger een speciale dienst opgericht bij beslissing van Minister DEMETS. Deze kreeg de naam S.E.D.E.O.

Onze betreude Generaal SEVRIN, toen kolonel, werd belast met de oprichting en de leiding van deze dienst. Hij werd omringd door een klein aantal medewerkers, waaronder ik de eer had mij te bevinden, alsook deze andere grote Majoor PORREWIJCK, die toen kommandant was. Onze grote vriend J. L'HOOST, een man die voor alles raad weet, werd hieraan toegevoegd. Deze laatste had in zijn bevoegdheid alles wat betrekking had op de huisvesting, het mobilair, het materieel, de opeisingen, enz...

Een klein burgershuis, Legrandlaan, 74, waar men op het gelijkvloers beschikte over een salon, een eetkamer, een keuken en een veranda, herbergde de nieuwe eenheid. Daar richtte de bevelhebber van het S.E.D.E.O. zijn bureau in : een grote keukentafel, een buffet en dezelfde stijl, zeven stoelen van verschillend model...

In het begin werd de nodige getalsterkte gezocht bij vijf secties van het SEDEE, die ieder een officier en 10 soldaten bevatten. De ravitaillering van deze manschappen was dezelfde als deze van de bevolking. Het nodige materieel moest gezocht worden in de gemeentelijke opslagplaatsen, waar zich noodzakelijkerwijze alles ophoopte, dat door de vijand werd achtergelaten.

Een militaire uitrusting bestond helemaal niet. Ik herinner me menigmaal gezien te hebben, tijdens de wekelijkse vergaderingen, die door onze Generaal werden gehouden, dat verscheidene officieren een burgerpak droegen, anderen een militaire trui onder een burgerjas, nog anderen een oude bolhoed.

Ik heb bij de afdeling Antwerpen ontmijners gezien, die slechts klompen als schoeisel hadden. Bij de afdeling Gent waren zij, die gedurende de strenge winter 1944-45 over een kapotjas beschikten, weinig talrijk.

De eerste uitrusting, die ons werd bezorgd, bestond uit Duits feldgrau (ersatz) laken, dat in kaki-kleur was geverfd. Ook kregen we toen mutsen van dezelfde kwaliteit.

Indien ik de nadruk leg op de materiële nood van onze toenmalige ontmijners, dan is het juist om de tegenstelling te laten uitschijnen met de talloze voordelen, waarvan hun kameraden genoten, die bij de « Bevrijdingsbrigade » waren ingelijfd.

Op dit tijdstip leerde ik de uitzonderlijke gaven van Generaal SEVRIN naar waarde schatten. Hij was een geboren organisator. Hij had steeds in alles een klaar doorzicht. Hij bezat een onwrikbare wil en een taaiheid, die nooit aan het wankelen werden gebracht. Hij scheen, integendeel, gelukkig wanneer moeilijkheden moesten overwonnen worden.

Niettegenstaande de apathie vanwege de diensten van het Ministerie van Landsverdediging en de klaarblijkelijke onverschilligheid van het SHAEF, slaagde hij erin, in een rekordtempo, een eenheid op de been te brengen, die alras een parel werd van ons Belgisch Leger.

Hij was fier op zijn ontmijners, zoals zijn ontmijners trots waren op hun chef. De lofbetuigingen, hem door de hoogste militaire instanties toegezwaaid, bleven niet uit.

Weze het me slechts toegelaten de dagorders in herinnering te brengen van 27 juli 1945, van 25 oktober 1945, van 12 juni 1946, de nota's van het Militaire Hoofdkwartier van 24 januari 1947, van 30 september 1947, van 10 april 1948.

Ik kan me niet weerhouden te herinneren aan een uittreksel van het verslag van de heer ORTS, Hoog Gewestelijk Commissaris :

« Onbekend voor het geallieerd Opperbevel, hebben de ontmijners geleden onder de behoefte, waarin, bij gebrek aan middelen, de Belgische militaire overheden de zgn. « binnenlandse » troepen hebben gelaten. De mannen hadden geen kapotjas, waren slecht geschoeid, slecht gevoed, totaal zonder tabak en in het algemeen beroofd van al deze zaken, die bijdragen om zeer harde en gevaarlijke bestaansvoorwaarden draaglijker te maken. »

Gelieve me de uitgebreidheid van mijn rede te verontschuldigen, maar op deze twintigste verjaardag, terugkomend van ons zo geliefd gedenkteken, dat op zulke treffende wijze de lijdensweg van onze ontmijners in herinnering brengt, achte ik het gepast hierop nogmaals te

wijzen, juist op het ogenblik dat de heer Minister van Landsverdediging de besluiten van het CESAC verwerpt, die aan de ontmijners het miniem voordeel toekenden tot op 15 februari 1946 als strijders erkend te worden, in plaats van tot op 8 mei 1945. De heer Minister van Landsverdediging is van mening dat de ontmijners gewone strijders zijn als de anderen. De heer Minister schijnt te vergeten dat, vanaf 8 mei 1945 tot 15 februari 1946 wij nog 41 doden en 107 gewonden te befreuen hebben gehad.

Bovendien weigert de heer Minister ons de eervolle onderscheidingen die aan de groot-gewonden worden toegekend, onder voorwendsel dat de verwondingen van onze ontmijners niet werden opgelopen vóór de vijand. Ik denk dat de « boby trap's », de bommen, de mijnen en de andere valstrik-tuigen veel gevaarlijker vijanden zijn dan deze, waarmee men, man tegen man en met gelijke wapens in contact komt.

Ik wil deze schone dag niet vergallen om nog meer uiting te geven aan onze verbittering en onze ontgoocheling, des te meer daar er me nog een zeer aangename taak wacht : hen allen danken, die ons hun sympathie hebben betuigd door hun aanwezigheid op onze jaarlijkse bedevaart.

Eerst en vooral stuur ik mijn zeer hartelijke dank aan het adres van onze liefvallige Meter, Juffrouw SEVRIN, omdat ze al onze vergaderingen met haar aanwezigheid vereert en aldus in haar hart de genegenheid bewaart, die haar geëerde vader tegenover zijn ontmijners koesterde.

Ik bemerk met de grootste voldoening de aanwezigheid van onze eregegradeerden : onze grote vriend en weldoener, Robert RAINOTTE, ersergeant en een van de voornaamste medewerkers voor de oprichting van ons Nationaal Gedenkteken.

De heer Fernand de RONNE, Voorzitter van de Frans-Belgische Vriendenkring van Oudstrijders en Weerstanders, erekorporaal en trouw lid, vermits hij sedert enkele tijd op al onze vergaderingen aanwezig is.

Ook gaat mijn dank naar de heer BODSON, Voorzitter van de Verbroedering der Ardense Jagers, die niet ophoudt zijn sympathie aan de Ontmijners te betonen.

Ik ben gelukkig mijn dankbaarheid te betuigen aan de plaatselijke overheden, die, door hun aanwezigheid, aan deze plechtigheid een speciale luister hebben gegeven, die ons ten zeerste ontroert. In deze dank betrek ik ook de Zeer Eerw. Heer Deken, die de Mis ter nagedachtenis van onze Doden heeft opgedragen.

Onze gelukwensen en onze dank aan de afdeling Luik, en in het bijzonder aan haar Ondervoorzitter O. LINOTTE, Secretaris MUNTEN, voor de flinke organisatie van deze dag.

Het aantal afgevaardigden uit de Vlaanderen en de provincie Antwerpen maakt op mij een bijzondere indruk. Deze heren hebben zich een lange verplaatsing getroost om eens te meer hun aanhankelijkheid aan onze Verbroedering te betonen en tevens een bewijs te leveren van de samenhang, die in onze grote familie heerst.

Beste Vrienden Ontmijners uit Vlaanderen en Antwerpen, ik dank U hartelijk.

Alvorens te eindigen wil ik mijn gevoelens van diepe dankbaarheid uiten tegenover mijn vrienden van de beheerraad, alsook tegenover de voorzitters en de ondervoorzitters van de afdelingen.

Ik heb uw geduld wat te lang op de proef gesteld, maar op deze XXe Verjaardag moet men veel kunnen vergeven.

Ik beloof dat ik minder sprakering zal zijn, zo men mij het woord nog verleent op de 50e Verjaardag.

En nu, Heer Senator, hernieuw ik mijn dankbetuigingen voor het zo gul onthaal in uw schone stad.

Ik hef mijn glas, terwijl ik U alle mogelijk geluk wens, op uw gezondheid, op deze van de overheden hier tegenwoordig, op de voorspoed en de welvaart van al de bewoners van Stavelot, en ik hoop dat we volgend jaar elkander in dezelfde goede gesteltenis mogen terug ontmoeten. (Lange toejuichingen.)

Tijdens het aanbieden van de erewijn worden onder de aanwezige overheden levendige gesprekken gevoerd, daar ze verbaasd staan over de verklaringen van Majoor BON-MARIAGE.

BIJDRAGE 1965

Hoe talrijker, des te sterker we zullen zijn. Daarom treden we allen toe en krijgen onze leiders de gelegenheid om ons te verdedigen.

Laten we blok vormen en onmiddellijk onze bijdrage betalen. Gelieve hieronder ter herinnering, de postrekeningnummers van onze verscheidene afdelingen te vinden.

BRABANT : P. R. : 8173.53, Verbroedering der Ontmijners van Brabant. Generaal Jacqueslaan, 172, Brussel 5.

OOST-VLAANDEREN : P. R. : 4511.80, VAN CLEVEN E., Elyzeese Velden, 5, Gent.

WEST-VLAANDEREN : P. R. : 9090.98, BORIES Raymond, Zandstraat, 77, St. Andries-Brugge.

LUIK : P. R. : 7902.11, Verbroedering der Ontmijners, Luik.

HENEGOUWEN : P. R. 1819.49, Verbroedering der Ontmijners van België, Afdeling Henegouwen, p.a. VANDERICK A., 6, rue du Sablon, Gosselies.

ANTWERPEN : P. R. : 1719.10, DREESEN E., 44, Paleizenstraat, Antwerpen.

De bijdrage blijft vastgesteld op 40 Fr. Ieder hoger bedrag is natuurlijk welkom.

Enkele medailles blijven nog beschikbaar. Men kan ze bekomen mits storting van 60 Fr. of de postrekening van de afdeling.

NOENMAAL.

Daarna worden de Ontmijners en hun genodigden op een lekker maal uitgenodigd. Zoals altijd heerst er een aangename atmosfeer, eigen aan al de bijeenkomsten van de Ontmijners.

Daarna besluit een bezoek aan het Museum van de Leerlooiarij deze heerlijke dag te Stavelot.

Bij de terugkeer wordt halte gehouden aan het gedenkteken te « Les Forges », opgericht ter nagedachtenis van ontmiijner Stan Ockers, een der schoonste figuren uit de Belgische wielwereld. Bloemen worden neergelegd, een minuut stilte wordt gehouden, waarna een half uur verpozen plaats vindt in de hof van de afspanning.

Eindelijk begeeft men zich naar het Guillemins-station. Men neemt afscheid en belooft volgend jaar nog talrijker op te komen.

Uittreksel uit de rede, uitgesproken door dhr LAMBY, Voorzitter van de Vriendenkring der Oudstrijders te Seraing, tijdens de herdenkingsplechtigheid van de 46^e Verjaring van de Wapenstilstand in 1918.

« Daar dhr GEORGE, nationale voorzitter van de Verbroedering der Ontmijners belet is, begroet ik de nationale ondervoorzitter van deze Verbroedering, dhr Oscar LINOTTE.

Terwijl de oorlog reeds een einde had genomen en wij de moed, de toewijding en het offer in onze redevoeringen verheerlijken, gingen uw Ontmijners, als dappere mannen, voort op ieder ogenblik de dood te trotseren.

We stonden verbaasd toen we zagen tot welke grote daden uw mannen in staat waren, welke grote toewijding

ze aan de dag legden. Hun dagelijkse daden van moed waren heldendaden. Glorie aan uw Doden en uw Verminkten, glorie aan U, heer LINOTTE en aan al de leden van uw Verbroedering. »

Dit zijn zeer verdiende lofbetuigingen aan het adres van onze Ontmijners. Wanneer helaas, zullen we er de morele, of ten minste de materiële bevestiging van zien ?

DE HERINWIJDING VAN HET GEDENKTEKEN TE ELSENBORN.

In ons vorig nummer van september 1964 hebben we verzuimd de aanwezigheid te vermelden van onze toegewijde commissaris L. HUYBRECHT, die met zijn lieve echtgenote deel uitmaakte van de afvaardiging Brabant op voornoemde plechtigheid.

Men gelieve ons voor deze vergetelheid te verontschuldigen.

AFDELING OOST-VLAANDEREN.

Zoals ieder jaar heeft onze afdeling zich begeven naar de Ontmijnersstraat om er bloemen neer te leggen aan de voet van onze herdenkingsplaat.

Het voltallig comité was aanwezig, alsook het vaandel van de afdeling.

De brochure « Onze Ontmijners » werd aan al de bewoners van de straat uitgedeeld.

Aldus zal men de Ontmijners leren kennen en de offers waarderen, die werden gebracht om de spoedige wederopstanding van het Land mogelijk te maken. De bewoners mogen fier zijn op de naam, die aan hun straat werd gegeven.

NECROLOGIE.

Sedert het verschijnen van ons laatste bulletin hebben we met leedwezen het afsterven vernomen van onze vrienden :

VINCK, Joannes, Desiderius, op 9 september 1964 ;

MATTHYS Robert, van de afdeling Brabant, kwam tragisch om het leven in de « INKTFABRIEKEN DRESSE », door een ontploffing vernietigd op 18 november 1964 ;

AERTS, Albert, Joseph, van de afdeling Henegouwen, overleed te Genly op 18 mei 1964.

Aan de zeer beproefde families betuigen we ons innig rouwbeklag met onze blijken van welgemeende sympathie.

